

نظريه اجتماعي سياست بين الملل

تأليف:

الكساندر ونت

ترجمه:

دكتور حمير مشيرزاد

معاونت پژوهشی و مطالعاتی مرکز مطالعات سیاسی و بین المللی

تهران - ۱۳۹۸

فهرست نویسی پیش از انتشار

سرشناسه: ونت، الکساندر، ۱۹۶۶م. Wendi, Alexander
عنوان و نام پدیدآور: نظریه اجتماعی سیاست بین الملل / الکساندر ونت؛ ترجمه: حمیرا مشیرزاده؛ [به سفارش] مرکز مطالعات سیاسی و بین المللی
مشخصات ظاهری: بیست و یکم و ۶۰۸ ص.
شابک: ۹۷۸-۹۶۲-۳۶۱-۵۹۵-۶
بها: ۶۰۰۰۰۰ ریال

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: عنوان اصلی: Social Theory of International Politics, 1999

یادداشت: چاپ پنجم.

یادداشت: کتابنامه: ص. ۵۵۱-۶۰۸

موضوع: روابط بین المللی - جنبه های اجتماعی

موضوع: روابط بین المللی - فلسفه.

شناسه اثر: مشیرزاده، حمیرا، ۱۳۴۱- مترجم.

شناسه افزوده: ایران، وزارت امور خارجه، اداره چاپ و انتشارات.

شناسه افزوده: ایران، وزارت امور خارجه، مرکز مطالعات سیاسی و بین المللی. معاونت پژوهشی و مطالعاتی

رده بندی کنگره: ۸۶ ن ۶ / ۱۳۵۹/ ج ۱

رده بندی دیویی: ۳۲۷

شماره کتابشناسی: ۰۰۲۲۷۴

نظریه اجتماعی سیاست بین الملل

تألیف: الکساندر ونت

ترجمه: دکتر حمیرا مشیرزاده (عضو هیئت علمی دانشگاه تهران)

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

چاپ اول: ۱۳۸۴، چاپ دوم: اسفند ۱۳۸۶، چاپ سوم: تابستان ۱۳۹۲، چاپ چهارم: ۱۳۹۶، چاپ پنجم: ۱۳۹۸

صفحه آرایی، طراحی، لیتوگرافی، چاپ و صحافی:

اداره چاپ و انتشارات وزارت امور خارجه

دفتر مرکزی: تهران، خیابان شهید باهنر (تیاوران)، خیابان شهید آقایی، چاپ و انتشارات وزارت امور خارجه

تلفن: ۲۲۲۹۷۰۲۹، نمایی: ۲۲۸۲۵۶۵

فروشگاه شماره ۱: تهران، خیابان شهید باهنر (تیاوران)، خیابان شهید آقایی

تلفن: ۲۲۸۰۳۶۶۲

فروشگاه شماره ۴: تهران، خیابان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، ساختمان ناشران، طبقه همکف پلاک ۱۶/۱۲

تلفن: ۰۲۱-۶۶۴۹۳۳۱۵، تلفن فاکس: ۰۲۱-۶۶۹۵۲۲۹۰، تلفن همراه: ۰۹۳۵۹۳۰۳۳۷۱

فهرست تفصیلی

دیباچه	سیزده
مقدمه نویسنده بر چاپ فارسی	پانزده
مقدمه مترجم	بیست و یک
۱. جامعه‌شناسی‌های چهارگانه سیاست بین‌الملل	
طرحی مبتنی بر نظام دولت	۱۱
دولت محوری	۱۲
نظریه نظام‌ها	۱۶
نواقع‌گرایی و منتقدان آن	۲۲
نقشه‌ای از نظریه‌پردازی ساختاری	۳۴
جامعه‌شناسی‌های چهارگانه	۳۵
تعیین جایگاه نظریه‌های بین‌الملل	۴۴
تفاسیر سه‌گانه	۵۰
تفاوت روش شناختی	۵۰
تفاوت هستی‌شناختی	۵۳
تفاوتی تجربی	۵۶
معرفت‌شناسی و راه میانه	۵۷
طرح کتاب	۶۰
بخش نخست - نظریه اجتماعی	
۲. واقع‌گرایی علمی و انواع اجتماعی	۶۷
	۶۹

۷۴	واقع‌گرایی علمی و نظریه‌های ارجاع
۷۶	استقلال جهان
۷۸	ارجاع نظریه‌های پخته به جهان
۸۸	نظریه‌ها و ارائه شناختی در زمینه امور مشاهده‌پذیر
۹۵	استدلال نهایی به نفع واقع‌گرایی
۱۰۰	مشکل انواع اجتماعی
۱۱۴	در باب تعلیل و تکوین
۱۱۶	نظریه‌پروری علمی
۱۲۲	نظریه‌پردازان تک‌رنگی
۱۳۰	پیش به سوی جامعه‌شناسی پرسش‌ها در نظریه روابط بین‌الملل
۱۳۲	نتیجه‌گیری
۱۳۶	۳. «فقط انگاره است و بس؟»: در باب تکوین قدرت و منافع
۱۴۱	تکوین قدرت با منافع
۱۴۳	مدل صریح والتس: آناژشی و توزیع قدرت
۱۵۱	مدل ضمنی والتس: توزیع منافع
۱۶۰	پیش به سوی یک مادی‌گرایی رقیق (۱)
۱۶۶	قوام یافتن منافع با انگاره‌ها
۱۶۹	مدل خردگرایانه از انسان
۱۷۵	فرا تراز مدل خردگرایانه
۱۷۸	بنیان ادراکی خواست
۱۸۴	بنیان تأملی خواست
۱۹۰	پیش به سوی مادی‌گرایی رقیق (۲)
۱۹۷	نتیجه‌گیری

۲۰۳ ساختار، کارگزار، و فرهنگ
۲۱۱ دو سطح ساختار
۲۱۵ ساختار خُرد
۲۲۰ ساختار کلان
۲۲۹ فرهنگ به عنوان شناخت مشترک و جمعی
۲۴۰ دو تأثیر ساختار
۲۴۳ تأثیرات ملی
۲۴۹ تأثیرات دگویی
۲۵۹ پیش به سوی دیدگاه تاریخی
۲۶۸ فرهنگ به عنوان پیش‌گویی خود-مفوق‌بخش
۲۷۶ نتیجه‌گیری
۲۷۹ بخش دوم - سیاست بین‌الملل
۲۸۱ ۵. دولت و مسئله کارگزاری جمعی
۲۸۹ دولت جوهری
۲۹۱ دولت به عنوان مرجع
۲۹۳ تعریف دولت
۲۹۸ نظم حقوقی - نهادی
۲۹۷ انحصار کاربرد مشروع خشونت سازمان‌یافته
۳۰۰ حاکمیت
۳۰۴ جامعه
۳۰۷ سرزمین
۳۱۲ «دولت‌ها مردم نیز هستند»
۳۱۴ در باب منزلت هستی‌شناختی دولت

۳۱۷ ساختار کارگزاری دولت
۳۲۲ چرا انسان وارانگاشتن دولت مشکل آفرین است
۳۲۵ هویت و منافع
۳۴۰ منافع ملی
۳۴۷ آیا دولت‌ها «واقع‌گرا» هستند؟ نکته‌ای در باب منفعت‌جویی
۳۵۳ تنبیه کیبی
۳۵۹ ۶. فرهنگ‌های سه‌گانه آنارشی
۳۶۶ ساختار و منش دینارشی
۳۷۸ فرهنگ هابزی
۳۷۹ دشمنی
۳۸۵ منطق آنارشی هابزی
۳۸۹ سه درجه از درونی شدن
۳۹۲ فرضیه درجه اول
۳۹۴ فرضیه درجه دوم
۳۹۸ فرضیه درجه سوم
۴۰۷ فرهنگ لاکی
۴۰۸ رقابت
۴۱۳ منطق آنارشی لاکی
۴۱۷ درونی‌سازی و تأثیر فوکو
۴۳۳ فرهنگ کانتی
۴۳۴ دوستی
۴۳۷ منطق آنارشی کانتی
۴۴۱ درونی‌سازی

۴۴۸	فراتر از مشکلهٔ آنارشی؟
۴۵۰	نتیجه‌گیری
۴۵۷	۷. فرایند و دگرگونی ساختاری
۴۶۴	دو منطق شکل‌گیری هویت
۴۶۸	انتخاب طبیعی
۴۷۳	انتخاب فرهنگی
۴۷۴	تقلید
۴۷۶	یادگیری اجتماعی
۴۹۰	خلاصه
۴۹۱	هویت جمعی و دگرگونی اجتماعی
۵۰۰	متغیرهای ارشد
۵۰۲	وابستگی متقابل
۵۱۰	سرنوشت مشترک
۵۱۶	همگنی
۵۲۲	خویش‌داری
۵۳۱	بحث
۵۳۴	نتیجه‌گیری
۵۳۹	۸. نتیجه‌گیری
۵۵۱	کتابنامه
۵۹۳	نمایه

دیباچه

من در این کتاب نظریه‌ی درباره‌ی نظام بین‌الملل به عنوان یک ساخت اجتماعی ارائه می‌کنم. از آن جا که از این اصطلاح به طرق مختلفی استفاده شده است، نیمه‌نخست کتاب تحلیلی است مفهومی را از آن جدا می‌کند که من از اصطلاح «ساخت اجتماعی» در نظر دارم. موضوعات طرح شده در این بخش فاش نیستند و ممکن است برای برخی از دانش‌پژوهان سیاست بین‌الملل نامأنوس باشند. البته که شنیده‌ام تا حد امکان نکات را به روشنی بیان کنم و این اظهار نظر جیمز کاپوراسو (James Caporaso) [محقق سیاست تطبیقی] را در مورد نخستین مقاله خود که در سال ۱۹۸۷ به چاپ رسید، فراموش نکنم که «هیچ چیز آن چنان عمیقی در این جا وجود ندارد که نتوان آن را به زبان عادی بیان کرد.» تأکید او بر لزوم وضوح به یکی از استلزامات مهم مورد توجه من در این نوع آثار تبدیل شده است. نیمه دوم کتاب نظریه‌ای درباره‌ی سیاست بین‌الملل بر مبنای آن تحلیل فلسفی است. هنگامی که این نظریه را در کنار نظریه‌های واقع‌گرایی قرار می‌دهیم که - حداقل در ایالات متحده مطالعه روابط بین‌الملل را تحت سلطه داشته‌اند - آن را نوعی معناگرایی، یا معناگرایی ساختاری، خواهیم دید، هر چند که من آن را صرفاً رهیافتی سازه‌انگارانه به سیاست بین‌الملل می‌نامم. بنابراین می‌توان کتاب را در کل نوعی نظریه اجتماعی کاربردی دانست. با وجودی که بسیاری از مناظرات در رشته روابط بین‌الملل را

نمی‌توان به نظریه اجتماعی تقلیل داد، اما این مناظرات واجد یک جنبه مرتبط با نظریه اجتماعی هستند. امیدوارم که حتی در مواردی که ثابت می‌شود استدلال‌های ارائه شده مشکل‌آفرین هستند، خطوط اصلی آن موضوعات به شکل دقیق‌تری مشخص شده باشد.

رہیافت من به این منابع به عنوان یک دانشمند علوم سیاسی است و من آموزش رسمی چندانی در زمینه نظریه اجتماعی که ابزار تحلیلی اصلی در این مطالعه است، نداشته‌ام. برای پرداختن به این مشکل مطالعات گسترده‌ای در زمینه فلسفه و جامعه‌شناسی معاصر انجام داده‌ام اما بخش اعظم آن‌ها بدون هدایت متخصصان این رشته‌ها بوده است. راه اف‌زدن بر این منابع، همه جا سایر منابع را نیز ذکر کرده‌ام، هرچند که ممکن است مشخص‌شان چه در روابط بین‌الملل، چه در نظریه اجتماعی - باز هم موارد از قلم افتاده‌ای را پیدا کنند. ما به همین دلیل، امکان آن وجود نداشت که در این جا به خوبی به همه این آثار بپردازیم. شما را باید بیشتر به عنوان منابع پیشنهادی برای مطالعه بیشتر دید تا نشانه میزان منابعی که به سبکی جدی به آن‌ها پرداخته‌ام....^{*}

این کتاب را به ریموند (باد) دووال (Raymond (Bu) Duvall)، مشاور پایان‌نامه [دکترای خود] و پدر مکتب مینه‌سوتا [در زمینه سازه‌انگاری] تقدیم می‌کنم. نمی‌توان او را در مورد محتوای این کتاب سرزنش کرد، اما بدون او این کتاب به رشته تحریر در نمی‌آمد.

* بخش بعدی مقدمه شامل سپاسگزاری از کسانی است که به اشکال مختلف به نویسنده کمک کرده‌اند و به نظر نمی‌رسد ذکر نام آن‌ها در این جا لزومی داشته باشد - م.